

OBS! Utskriven version kan vara inaktuell.

Senaste versionen hittar du via intranätet under "styrande dokument" eller vårdgivarwebben.

Läkemedel - ordination enligt generella direktiv

Hitta i dokumentet

[Syfte](#)

[Bakgrund](#)

[Ansvar](#)

[Generella direktiv](#)

[Användning av generella direktiv](#)

[Bedömning och dokumentation](#)

[Kontroll vid iordningställande, administrering eller överlämnande](#)

[Generella direktiv vid Hallands sjukhus](#)

[Generella direktiv inom Vuxenpsykiatri Halland heldygnsvård](#)

[Lokalt direktiv som komplement till](#)

[förvaltningsövergripande](#)

[Uppdatering av direktiv](#)

[Bilagor](#)

Syfte

Beskriver hantering av ordinationer enligt generella direktiv.

Bakgrund

Generella direktiv definieras i Socialstyrelsens föreskrift och allmänna råd om ordination och hantering av läkemedel i hälso- och sjukvården (HSLFS-FS 2017:37) som "ett beslut om läkemedelsbehandling som gäller patienter vid en viss vårdenhet vid särskilt angivna tillstånd". Generella direktiv innebär att legitimerad sjuksköterska, efter egen bedömning, har möjlighet att ge ett läkemedel till en patient utan ordination.

Detta måste ske med stor restriktivitet och läkare ska ta ställning till eventuell fortsatt eller ändrad medicinering.

Ansvar

Endast läkare får utfärda generella direktiv om läkemedelsbehandling. Generella direktiv fastställs av chefläkare, respektive verksamhetschef eller av denne utsedd medicinskt ansvarig läkare.

Generella direktiv

I direktiven ska följande anges:

- Läkemedelsnamn
- Läkemedelsform
- läkemedlets styrka och dosering
- maximal dos per dygn
- administreringsätt
- indikationer och kontraindikationer
- antalet tillfällen som läkemedlet får ges till en och samma patient utan att en läkare kontaktas.

OBS! Utskriven version kan vara inaktuell.

Senaste versionen hittar du via intranätet under "styrande dokument" eller vårdgivarwebben.

Gäller för: Region Halland hälso- och sjukvård

Direktiverna ska omprövas årligen, vara daterade och fastställda av läkare. [Läkemedel - Ordination enligt generella direktiv - Lista](#) kan användas som mall när en lista tas fram. När direktivet uppdateras ska detta meddelas förvaltningen av Läkemedelsmallar. Se rubrik Uppdatering av direktiv.

Användning av generella direktiv

- Generella direktiv gäller för patienter på en viss enhet vid vissa angivna tillstånd, utan att en särskilt individuell ordination behöver ges.
- Generella direktiv ska utfärdas restriktivt och omprövas regelbundet.
- I första hand ska förskrivaren ordinera "vid behovsordination". En sådan ordination bör alltid finnas på patienter med känt eller förväntat sömnproblem, oro, smärtanfall, krampsjukdom.
- Behandling får inte ges vid överkänslighet mot ingående substanser.
- "Vid behovsordinationer" ska alltid innehålla en tidsram för att indikera maxdosen per dygn, till exempel "högst 3 gånger dagligen".
- I Cosmic kan man inte ordinera enligt generellt direktiv om det inte finns en motsvarande läkemedelsmall tillgänglig på aktuell vårdenhet.

Bedömning och dokumentation

Läkemedel får ges på generellt direktiv till en patient vid enstaka tillfälle endast efter att en sjuksköterska gjort en behovsbedömning. Vad som får ges styrs alltid av det fastställda dokument som finns på vårdenheten. Vid minsta tveksamhet eller osäkerhet hur sjuksköterskan ska hantera situationen kontaktas läkare.

- Innan ett läkemedel iordningställs och administreras eller överlämnas till en patient med stöd av ett generellt direktiv ska en sjuksköterska göra en bedömning av patientens behov av läkemedlet, samt kontrollera läkemedlets indikationer och kontraindikationer inklusive överkänslighet.
- Välj läkemedel enligt generellt direktiv.
- Dosen av det givna läkemedlet på generellt direktiv ska dokumenteras och signeras av sjuksköterska.
- I Cosmic väljs *Generella direktiv*. Använd funktionen *signera och administrera*. Ordinationstypen blir engångsordination.
- Sjuksköterskans bedömning av patientens behov av läkemedlet ska dokumenteras under *Kommentar* eller som en *Anteckning*.

Kontroll vid iordningställande, administrering eller överlämnande

Kontroll mot den dokumenterade ordinationen vid iordningställande, administrering eller överlämnande ska göras mot det generella direktivet.

Generella direktiv vid Hallands sjukhus

Vid Hallands sjukhus finns ett gemensamt dokument med generella direktiv för flera kliniker, Berörda verksamhetschefer ansvarar för att ordinationerna är förankrade vid respektive klinik och motsvarar klinikens behov. De gemensamma generella direktiven som kan användas på

OBS! Utskriven version kan vara inaktuell.

Senaste versionen hittar du via intranätet under "styrande dokument" eller vårdgivarwebben.

Gäller för: Region Halland hälso- och sjukvård

samtliga kliniker fastställs av chefläkare. Se [Bilaga Läkemedel - ordination enligt generella direktiv – Förteckning Hallands sjukhus](#).

Generella direktiv inom Vuxenpsykiatri Halland heldygnsvård

Inom vuxenpsykiatri Halland heldygnsvård finns gemensamma generella direktiv. Se [Bilaga Läkemedel – ordination enligt generella direktiv – Förteckning Vuxenpsykiatri Halland heldygnsvård](#)

Lokalt direktiv som komplement till förvaltningsövergripande

I de fall när en enskild vårdenhet har ett avgränsat behov kan egna lokala generella direktiv utarbetas. Lokala tillägg till förvaltningsgemensamma direktiv bör utarbetas restriktivt och omprövas i samband med revision. Ett enhetligt dokument med generella direktiv bör eftersträvas. Vid behov av lokala direktiv ska det tas i beaktande att det inte upptar preparat med liknande effekt som i det gemensamma direktivet då det kan medföra risk för övermedicinering. Ansvarig för lokala generella direktiv är verksamhetschef/medicinskt ansvarig läkare på vårdenheten.

Uppdatering av direktiv

Vid förändring eller uppdatering av generella direktiv ska dessa fastställas och meddelas förvaltningen av Läkemedelsmallar för justering av läkemedelsmall. Se [Manual Cosmic - Korrigering av läkemedelsmallar](#)

Bilagor

[Bilaga Läkemedel – ordination enligt generella direktiv - Lista](#)

[Bilaga Läkemedel - ordination enligt generella direktiv – Förteckning Hallands sjukhus](#)

[Bilaga Läkemedel – ordination enligt generella direktiv – Förteckning Vuxenpsykiatri Halland heldygnsvård](#)

Uppdaterat från föregående version

2026-04-02 Tillägg av bilaga: Förteckning Vuxenpsykiatri Halland heldygnsvård.